

СУЧАСНИЙ СТАН СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

*студент Ігнат'єва О.І.
(наук. керівник ас. Дудкін О.В.)*

Основні напрямки сучасної підприємницької діяльності – здійснення і розвиток належного дотримання вимог економічного і соціального характеру. Розвиток соціальної відповідальності підприємств є одною з таких неодмінних вимог. Під соціальною відповідальністю перш за все розуміють певний рівень добровільного реагування організації на соціальні проблеми.

Добра репутація компанії сьогодні залежить не тільки від її комерційних успіхів та високої якості продукції, а й від її активності у розв'язанні актуальних проблем території, на якій діє ця компанія. Тому компанії дедалі частіше вдаються до концепції "корпоративного громадянства", згідно з якою компанія, як громадянин певної території або місцевої громади, зобов'язана платити встановлені податки відповідно до норм чинного законодавства, дотримуватися норм і правил законодавства про працю, охорону навколишнього середовища. Компанія також має брати на себе певну додаткову відповідальність у вигляді розвитку соціальної інфраструктури, здійснення з місцевою адміністрацією спільних проектів тощо.

Соціальну відповідальність підприємств розподіляють на дві великі групи: внутрішню та зовнішню.

До внутрішньої соціальної відповідальності відносять ділову практику щодо власного персоналу, тобто все те, що стосується підвищення рівня якості трудового життя працівників підприємства чи фірми. До цієї групи можна віднести такі види діяльності компаній: безпеку праці; впровадження діалогу між соціальними партнерами; забезпечення соціально значущої заробітної плати, яка давала б змогу відтворювати робочу силу у повному обсязі; додаткове медичне соціальне страхування працівників; розвиток людських ресурсів через навчальні програми та програми підготовки і підвищення кваліфікації працівників

До зовнішньої складової соціальної відповідальності відносять програми, дії та заходи, що, як правило, прямо не регулюються чинним законодавством, а реалізуються на основі існуючих у країні

традицій та шляхом соціального діалогу між соціальними партнерами. До цієї групи соціальної відповідальності слід віднести: природоохоронну діяльність, що здійснюється за ініціативою компанії для зменшення шкідливого впливу її діяльності на довкілля; випуск якісної продукції, як відповідальність перед споживачами товарів та послуг; розвиток місцевої громади через залучення місцевої спільноти до різних соціальних програм та акцій підтримки соціально незахищених верств населення; підтримку материнства та дитинства, збереження та розвиток житлово-комунального господарства, об'єктів культурно-історичного та релігійного призначення.

В Україні найбільш розповсюджені два класичні напрями реалізації видів соціальної політики підприємств: надання пакетів соціальних компенсацій у грошовому еквіваленті (так звана монетизація соціального пакета) та безпосереднє надання соціальних послуг на власних об'єктах.

Під соціальним пакетом звичайно розуміють грошовий набір, який покриває вартість різноманітних соціальних, медичних, туристичних послуг. Він є важливим чинником мотивації співпрацівників, який часто відіграє вирішальну роль у залученні висококласних фахівців, підборі, розстановці, стимулюванні висококваліфікованих кадрів.

Другий тип соціального стимулювання (у межах власної інфраструктури) може обходитися компанії дещо дешевше, ніж надання працівникам сторонніх спеціалізованих послуг. З іншого боку, враховуючи суттєве підвищення вартості утримання такої, іноді розгалуженої мережі соціальних об'єктів, навіть для великих компаній це стає обтяжливим.

Зовнішня соціальна політика підприємства полягає у розбудові позитивних відносин підприємства з регіональною та місцевою владою. Зазначена політика реалізується у різних формах: підтримка соціальної інфраструктури, благодійність та участь у великих соціальних проектах.

Вимоги системи соціальної відповідальності бізнесу досить жорсткі, але дотримання цих вимог – велика честь та відповідальність, яка сприятиме розвитку суспільства у соціальній, економічній та екологічній сферах, забезпечить розвиток місцевих громад та громадянського суспільства, зменшить рівень соціальної напруженості, підвищить рівень життя та добробуту населення України.